

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії
Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент: вибірковий

Форма здобуття освіти: очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 221 «Стоматологія»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____
Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Стоматологія»

Другого магістерського рівня вищої освіти
Курс 2

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
філософії

Протокол від
“26” серпня 2022 року №1

Завідувачка кафедри

_____ К.І. Карпенко
(підпис) (прізвище та ініціали)

“26” серпня 2022 року

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки
(назва)

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Голова

_____ О.Ю. Вовк
(підпис) (прізвище та ініціали)

“31” серпня 2022 року

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Карпенко Катерина Іванівна, зав. каф. філософії, професор, доктор філософських наук, професор
2. Дейнека Володимир Васильович, старший викладач кафедри філософії

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь:

1) Карпенко Катерина Іванівна, завідувачка кафедри, доктор філософських наук, професор

Професійні інтереси: Проблеми біоетики висвітлені в докторській дисертації, монографії та більше ніж 20 публікаціях, брала участь у стажуванні з біоетики в Будапешті (Hungary, CEU), у наукових та науково-практичних конференціях з біоетики в Україні, Італії, Нідерландах, США та інш., як директор Центру гендерної освіти значну увагу приділяє гендерній складовій біоетики

Посилання на рофайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=8573>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=OH9IYdsAAAAJ&hl=ru>

<https://orcid.org/0000-0002-6579-1785>

<https://publons.com/researcher/3953642/kateryna-karpenko>

Контактний телефон +380679513549

Корпоративна пошта викладача: ki.karpenko@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@knmu.edu.ua

2) Абашнік Володимир Олексійович, професор кафедри філософії, доктор філософських наук, професор

Професійні інтереси: філософія, історія філософії, філософія права, етика

Посилання на профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=16377>

<https://orcid.org/0000-0002-2584-5929>

https://scholar.google.com/citations?user=_I10_LAAAAAJ&hl=uk

Контактний телефон: +380686140010

Корпоративна пошта викладача: vo.abashnik@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@knmu.edu.ua

3) Дейнека Володимир Васильович, старший викладач кафедри філософії.

Професійні інтереси: філософія, історія філософії, етика, логіка, релігієзнавство.

Посилання на профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=124>

<https://publons.com/researcher/3947072/volodymyr-deineka/>

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Bmd0nGkAAAAJ>

<https://orcid.org/0000-0001-7228-897X>

Контактний телефон: +380967725740

Корпоративна пошта викладача: vv.deineka@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@knmu.edu.ua

4) Москвін Ярослав Вікторович, асистент кафедри філософії

Професійні інтереси: антропологія, етична теорія, філософія мистецтва.

Профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=15391>

Контактний телефон: +380988524412

Корпоративна пошта викладача: yv.moskvin@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Академічна доброчесність» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 221 «Стоматологія».

Опис освітнього компоненту (анотація) Вивчення дисципліни «Академічна доброчесність» спрямоване на оволодіння нормами сучасної академічної культури, органічною частиною якої є академічна доброчесність. Сучасна наука неможлива поза кооперацією науковців та інституцій різних рівнів, тож вимоги до академічної доброчесності стають основою успішності будь-якої наукової кооперації. Під час навчання слухачі курсу ознайомляться не тільки з теоретичним підґрунтям, але й з практичним застосуванням сучасних стандартів академічної доброчесності в світі та безпосередньо в ХНМУ.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є культура академічного письма та її практична реалізація в процесі навчання/викладання в ЗВО та наукової діяльності на основі принципів академічної доброчесності в межах загальної академічної культури.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Академічна доброчесність» має зв'язок із такими предметами, як «Філософія», «Етика», «Етикет у суспільстві. Етикет в медицині», «Етичні проблеми в медицині», «Соціальна нерівність та дискримінація у суспільстві».

Пререквізити: курс «Академічна доброчесність» буде більш ефективно засвоєно студентами після вивчення таких дисциплін як «Філософія» та «Етика».

Постреквізити: знання принципів і засад академічної доброчесності суттєво впливає на весь подальший процес навчання, оскільки стимулює зміни моральних орієнтирів у студентів по відношенню до власного навчання і академічної діяльності загалом.

Покликання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE:

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=435>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є надання інформації здобувачам освіти щодо фундаментальних філософських, правових та морально-етичних принципів академічної доброчесності. В умовах переходу України до засад і принципів глобального інформаційного суспільства актуалізуються проблеми і виклики нового типу. Для повноцінної реалізації наукового та творчого потенціалу випускників ХНМУ необхідне оволодіння нормами сучасної академічної культури, органічною частиною якої є академічна доброчесність.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є формування у здобувачів освіти теоретичних і практичних навичок у сфері академічної культури на основі формування загальних та професійних компетентностей у частині «Академічної доброчесності».

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення освітнього компоненту (взаємозв'язок з нормативним змістом

підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

Студент повинен: а) знати: основні етапи формування сучасної системи норм і принципів академічної доброчесності; вміти застосовувати на практиці у власній науково-професійній діяльності сучасні стандарти виявлення доброчесності та поваги до авторства; вміти виявляти прояви академічної недоброчесності як у власній роботі, так і з боку інших авторів;

б) вміти: застосовувати у власній науково-професійній діяльності норми, принципи та стандарти сучасної академічної культури та академічної доброчесності; виявляти прояви академічної недоброчесності;

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

Вміння проблематизувати питання, теорії, концепти тощо;

Володіння навичками академічного письма;

Здобуття авторитету в академічній сфері;

Вміння швидко підвищувати власну компетентність у суміжних сферах;

Відповідальність за власні дії.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Вибірковий ВК28	
Загальна кількість годин: 90	Спеціальність: 221 «Стоматологія» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й або 4-й	
		Лекції	
Годин навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітній ступінь: магістр ОПП «Стоматологія»	–	–
		Практичні	
		30 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	–
		Індивідуальні завдання:	
–			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

Елективний курс

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Академічна доброчесність як складова академічної культури. Загальна характеристика, сфера та практика застосування норм академічної доброчесності	2	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
2	Філософська проблематика авторства	4	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь

	у площині постмодерних концептів			
3	Філософсько-правові аспекти авторства. Авторство, співавторство й плагіат	4	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
4	Морально-етична складова авторства. Авторство та відповідальність	2	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
5	Гендерна проблематика в академічній сфері	2	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
6	Академічна доброчесність в освіті й медицині	4	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
7	Повага до авторства. Від античності до сучасності	2	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
8	Наукометрія й авторство в сучасній науці	2	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
9	Бібліографія й цитування. Правила та стандарти	4	розповідь, пояснення, презентація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Доповідь
10	Наукометрія в сучасній науці. Недоліки і переваги	4	розповідь, пояснення, презентація	Підсумковий конторко, залік
	Всього годин	30		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Академічна доброчесність як складова академічної культури. Загальна характеристика, сфера та практика застосування норм академічної доброчесності	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконтроль
2	Філософська проблематика авторства у площині постмодерних концептів	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконтроль

3	Філософсько-правові аспекти авторства. Авторство, співавторство й плагіат	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
4	Морально-етична складова авторства. Авторство та відповідальність	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
5	Гендерна проблематика в академічній сфері	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
6	Академічна доброчесність в освіті й медицині	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
7	Повага до авторства. Від античності до сучасності	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
8	Наукометрія й авторство в сучасній науці	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
9	Бібліографія й цитування. Правила та стандарти	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
10	Наукометрія в сучасній науці. Недоліки і переваги	6	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Самоконт роль
	Всього годин	60		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти проводиться відповідно до чинної Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181.

Контроль поточної навчальної діяльності здійснюється викладачем академічної групи на кожному практичному занятті відповідно до нижчезазначених видів діяльності з використанням певних критеріїв оцінювання:

1. УСНА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на основні питання, а також на додаткові питання викладача. При цьому студент повинен продемонструвати глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, вдало ілюструвати їх прикладами із життя або художньої літератури, продемонструвати вміння відстоювати власну точку зору при розв'язанні задач, проблемних ситуацій, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”**, при недостатньо повній відповіді на деякі питання.

“задовільно” виставляється, якщо студент засвоїв основні положення курсу, володіє необхідним мінімумом понять, може використати їх при розв'язанні задач. При цьому можливі нечіткі відповіді на деякі основні і додаткові питання, а також репродуктивність мислення.

“незадовільно” ставиться тоді, коли не виконуються названі вище вимоги.

2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ) В АУДИТОРІЇ:

“відмінно” ставиться за вміння чітко, зрозуміло донести основні положення проблеми в межах наданого для цього часу (7-10 хвилин), за відповіді на запитання аудиторії, за вміння володіти її увагою, а також за емоційно натхнений контекст доповіді і належне технічне оформлення реферату відповідно до вимог наукових праць.

“добре” ставиться при виконанні вище визначених умов, але при недостатньо повному виконанні їх обсягів.

“задовільно” ставиться, якщо студент демонструє виключно репродуктивний підхід до викладання проблеми без елементів творчості, без належного оформлення тексту реферату.

“незадовільно” ставиться у тому випадку, коли студент не в змозі презентувати реферат, не володіє матеріалом, який у ньому викладений, а також у тому випадку, якщо реферат взагалі не підготовлений.

3. СТЕНДОВА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на поставлене питання, коли студент має продемонструвати не тільки глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, а і вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” - загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”** при недостатньо повній або вірній відповіді на питання.

“задовільно” виставляється, якщо відповідь є нечіткою, недостатньо аргументованою, неповною або у більшій мірі невірною.

“незадовільно” ставиться тоді, коли відповідь відсутня або є невірною.

4. АКТИВНІСТЬ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ:

Оцінюється заохочувальними балами відповідно до участі у обговоренні питань, а також з урахуванням якості наданих відповідей.

5. **САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА** оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті з урахуванням виконання наступних вимог:

- додатково підготовлена інформація з теми заняття вдома;
- здійснено знайомство з першоджерелами;
- здійснено рецензування джерел (анотації);
- підготовка презентаційних матеріалів;
- робота з нормативними джерелами;
- портфоліо;
- підготовка есе;
- виконання творчих завдань.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою. Підсумковий бал з ПНД визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Зміст поняття «академічна доброчесність».
2. Особливості реалізації вимог академічної доброчесності у закладі вищої освіти медико-фармацевтичного профілю.
3. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти.
4. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності в Україні та ХНМУ.
5. Складові поняття академічної доброчесності.
6. Свобода і відповідальність у академічній доброчесності.
7. Формування етичних засад академічної доброчесності.
8. Які проблеми авторства розкриваються в концепті «деконструкції»?

9. Основні принципи наратології.
10. Особливості розуміння твору у концепції інтертекстуальності.
11. Поняття наукової публікації.
12. Види наукових публікацій.
13. Вимоги до оформлення наукових публікацій.
14. Діджиталізація наукової й освітньої сфер як один із чинників занепаду академічної доброчесності.
15. Академічна культура як складова академічної доброчесності.
16. Зміст поняття Academic Integrity в західному науково-освітньому дискурсі.
17. Вплив світової традиції й національні витоки поняття академічної доброчесності в Україні.
18. «Кодекс академічної доброчесності» як регламентний документ у ЗВО.
19. Сутність поняття «фабрикація даних».
20. Сутність поняття «фальсифікація даних».
21. Різновиди фабрикації та фальсифікації даних у медичних і фармацевтичних наукових дослідженнях.
22. Шляхи виявлення фабрикації та фальсифікації даних.
23. Способи запобігання фабрикації й фальсифікації й покарання за них.
24. Визначення плагіату.
25. Навмисний і ненавмисний плагіат.
26. Основні різновиди академічного плагіату
27. Самоплагіат у науковій діяльності.
28. Способи виявлення плагіату.
29. Шляхи запобігання плагіату в медико-фармацевтичних дослідженнях.
30. Відмінність академічного плагіату й помилок цитування.
31. Історія некоректних запозичень чужих текстів у культурі й науці Античності, Середньовіччя та Відродження.
32. Формування законодавчої бази щодо захисту прав авторів наукових текстів у ХХ столітті.
33. Правила покликань на наукові тексти, види їх порушень.
34. Правила введення цитати в текст.
35. Вимоги до перефразування тексту джерела в наукових працях.
36. Коректне оформлення перекладу наукових текстів.
37. Ознаки академічного плагіату.
38. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.
39. Система покарань і санкцій, які вживаються в Україні щодо випадків академічного плагіату.
40. Основні форми порушення академічної доброчесності в освітньому процесі закладів вищої освіти.
41. Історія боротьби з порушеннями академічної доброчесності в освіті.
42. Виховання культури навчання й викладання в закладах вищої освіти.
43. Основні вияви плагіату в освітньому процесі.
44. Механізми встановлення факту плагіату в навчально-методичній діяльності професорсько-викладацького складу закладу вищої освіти.
45. Нормативно-правові засади попередження плагіату у викладацькій діяльності.
46. Основні різновиди плагіату в навчальній діяльності.

47. Механізми встановлення факту плагіату в роботах здобувачів вищої освіти.
48. Формування у здобувачів вищої освіти системи мотивації до навчання, яка виключає використання плагіату.

3.3. Правила оскарження оцінки: кожний студент має право на оскарження отриманої оцінки, для чого передусім, має звернутися до свого викладача, а за необхідності – до завідувачки кафедри, професорки Карпенко К.І. (головний корпус, 3-ій поверх, к. 117; на електронну пошту ki.karpenko@knmu.edu.ua).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Силабус та сам процес викладання дисципліни враховує можливість повноцінного залучення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Кафедра філософії – це простір, вільний від будь-якої дискримінації, дружній до осіб з особливими освітніми потребами.

Академічні очікування від студентів/-ок. Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Відпрацювання відбувається онлайн та/або оффлайн згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять» та відповідно до графіку прийому відпрацювань, розміщеному на інформаційному стенді кафедри / на сторінці кафедри на платформі Moodle.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **лекційного заняття** студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії. Основні «так» і «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача (так само в онлайні);
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику під час занять.

Порядок інформування про зміни у силабусі. Викладач зобов'язаний проінформувати студентство про зміни, внесені до силабусу. Оновлений силабус розміщується на офіційному сайті університету відповідно до встановленого порядку.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Навчання в рамках дисципліни відбувається згідно Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf). Усі факти порушення академічної доброчесності як з боку студента, так і з боку викладача можуть бути винесені на розгляд Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf).

Кафедра філософії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук. Використання електронних гаджетів допускається виключно в навчальних цілях і з дозволу викладача.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с.
2. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти / Г.Ф. Хоружий. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 320 с.
3. Карташева А. Філософський смисл класичної та некласичної концепцій авторського права/ А. Карташева// Філософія права і загальна теорія права, 2013. № 1. – С. 260-267.

Допоміжна:

1. Асєєв Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування /Г. Асєєв// Бібліотечний вісник. 2016. № 2. – С. 3-10.
2. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз / Н. Гапон, А. Худзіцка-Чупала, А. Лупіна-Вегенер // Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». – Львів, 2013. – Вип. 16. – С. 241–248.
3. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого / С. Гончаренко; Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтавський національний педагогічний ун-т імені В.Г. Короленка // Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. – Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. – Вип. 1. – С. 25–34.
4. Гунчак В.М., Чепига М.П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості / В.М. Гунчак, М.П. Чепига // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. – Львів, 2011. – Т. 13, № 3 (49). – С. 14–23.
5. Дроб'язко В. Актуальні проблеми авторського права і суміжних прав у цифровому середовищі /В. Дроб'язко //Теорія і практика інтелектуальної власності, 2010. №5. – С 67-81
6. Ковальова А. Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України/ Алла Ковальова// 2013.
7. Костенко Л., et al. Наукометрія: методологія та інструментарій /Л. Костенко, О. Жабін, О. Кузнецов, Є. Кухарчук, Т. Симоненко// Вісник Книжкової палати. 2015. – С. 9: 25-29.
8. Кочина О.С. Історія становлення та розвитку захисту авторського права та суміжних прав /О.С. Кочина// Молодий вчений. 2014. № 7 (10). – С. 150-153.
9. Мішель Фуко «Що таке автор?»
- 10.Ролан Варт «Від твору до тексту»
- 11.Романова І.В. Явище плагіату: історія та сьогодення /І.В. Романова// Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси. 2012. №3. – С. 267-272.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE -

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=435>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг

навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx